

Dohányárusok Közlönye

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTÖZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESETŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Nagy János-utca 1/B.
hova az előfizetési összegek, valamint a
köziratok küldendők.
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Kéziratok nem lesznek visszaszadva.

Megjelenik minden hó
1-én, 10-én és 20-án.
Egyes példány nem kapható.
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

TARTALOM. Lukács László pénzügyminiszter. — A szivarka. — A török dohányárudában. — Vegyesek. — Hirdetés.

Lukács László pénzügyminiszter.

Előrelátható volt, hogy a pénzügyminiszteri tárczára nélkülözhetetlenné vált Lukács László O. Exzellenziájára az országának meg lesz tartva és úgy is lett. Lukács László pénzügyminiszter megtartja tárczáját s áldásos működését tovább fogja folytatni azon a téren, a mely egy egész férfinak üléslátását, körültekintését s bölcseségét megköveteli.

Az a legmagasabb kitüntetés, a mely az újonnan megerősített pénzügyminisztert ő felségének a Lipót-rend nagy keresztjével való kitüntetése által érte, tanúsága annak, hogy ténykedése a legmagasabb helyen elismerve s jutalmazva lett, a mi sokat jelent oly időben, a melyben a pártok közti veszekedés és háborúság a zajtalan alkotást tulkiabálja.

Nézzük a pénzügyminiszter urnak a dohányjövődék terén való tevékenységét, s kénytelenek vagyunk egész őszintén megmondani, hogy Magyarországon még nem volt pénzügyminiszter, a ki ezen állami kezelés alatt álló ágra oly figyelmet fordított volna, mint Lukács László ur. Már mint pénzügyminiszteri tanácsos és később mint államtitkár volt az, akinek üléslátása mindama hátrányokat felfedezte, a melyek a dohánygyedárusághoz tapadtak s azóta szanálva lettek. Az ő hivatalos pár évi ténykedése alatt keletkeztek a legnagyobb mértékben berendezett dohánygyárak, a melyek a külföldi dohánygyártmányoknak behozataltát mindinkább nélkülözhetővé tették. Az ő rendelkezéseinek tulajdonítható, hogy a külföldre való dohánykivitel mindjobban növekszik, daczára annak, hogy a szomszédos Ausztria a mi dohányunkat csak kis mértékben veszi és az ő befolyásának tulajdonítható, hogy a dohánygyedáruságból származó általános jövedelem óriási befektetések és többlet kiadások árán is majdnem folyton emelkedik s hivatalba lépte óta nem csökkent.

Hogyha a dohánygyedáruság terén észlelhető hátrányok nagyobb része orvoslást is igényel, ezeknek létezése csak a fennálló viszonyokban keresendő. Mi tisztában vagyunk azzal, hogy az, aki egy oly hatalmas nagyiparnak, a milyen a dohánygyedáruság, vezetésére hivatva van, ezeket átlátja s tudja, mi orvosolandó és a minek felállítására szükségessé vált és ezen érzék Ő Exzellenziájánál a legkövetesebb módon feltehető. Sőt maga az a körülmény, miként a vezető tud és képes magának a legalkalmasabb s legkitűnőbb hivatalnokokat kiszemelni, hogy nagyot alkothasson, magában véve egy művészet, a mely az egésznek hasznára válik.

És ebben is Lukács László ur bír az igazi értelemmel, bár nem tagadható, hogy itt-ott a korhadt és régi el volna távolítandó, hogy új élet által egyéb más frissrítessék. Továbbá a dohánygyedáruság kezelésének ketté választása is oly tényező, a mely fennállása óta az előre törekvést gátolja. Mi meg vagyunk győződve arról, hogy ezt Lukács László ur már régen

észrevette és csak sokkal fontosabb állami elfoglaltságon mult, hogy ezen hátrány máig is fennmaradhatott, a mely minden körülmények között eltávolítandó volt.

Lukács László ur megmaradt pénzügyminiszternek és mi az államnak gratulálunk, gratulálunk az alája rendelt tisztviselőknél, hogy ez így sikerült. Bárha ő Exzellenziájának hivataloskodása továbbra is azon sympathiával találkoznék, a mely nagy megtisztelő mértékben a koronától részesült, a mely mértékben Magyarország lakossága és tisztviselő karától élvezett, s mi meg vagyunk győződve, hogy ez így meg is lesz, mert Lukács László ur egy kiváló államférfi, jó ember, egy szerény, felette tevékeny hivatalnok.

Kívánjuk, hogy a gondviselés őt a becsületes igyekezetben s alkotásban sokáig értesse.

H. A.

A szivarka.

A szivarka-fogyasztásnak folytonos emelkedése nem egyoldalú vagyis annak többletfogyasztása ép úgy a finomabb, mint a legközönségesebb fajtánál észlelhető. Ennek fogyasztása egyébként nem megy a szivar rovására, habár nem tagadható, hogy annak be kell következnie, a mennyiben ellenkezőleg a szivarok fogyasztása mesés arányokat öltené. Egyébiránt mindaddig, míg számokkal s nem eshetőségekkel kell számolnunk, az előbbieknél vannak tulsúlyban és ezen számok nem mutatnak figyelemreméltó visszaesést a szivarka-fogyasztás emelkedésével szemben.

Ezzel tehát azon tény volna konstatálva, hogy itt egy új fogyasztási cikkel van dolgunk, a mely egyes fajta dohányzók-nak van szánya, a kik aligha dohányzónak, ha szivarka nem volna.

Hogy ha ez különösen hangzik, képzelsen az olvasó maga elé egy dohányzó nőt, dohányzó leányt, dohányzó iskolagyereket s azoknak nagy számát, a kiknek nincs idejük dohányozni, az irodában, műhelyekben, boltokban, bár igyekeznek egy pár percnyi szabadságot maguknak venni, hogy a dohányzásnak hódolhassanak.

Számosak volnának azok a példák, melyeket itt elősorolhatnánk, a hol a szivarka hasznos szolgálatot tesz és a hol a szivarról vagy pláne pipázásról szó sem lehetne. És ez a jelenség magamagát megvilágítja, hogy a szivarka-fogyasztás mindjobban terjed, mert neki egy új vevője akadt, a mely még pár év előtt nem létezett.

Már többször említettük, hogy ezen jelenség érdemes arra, miszerint őket közelebbről megfigyeljük, a mennyiben az óriási léptékű haladó fogyasztás egy sereg új intézkeményeket követel.

Az adott körülmények között az illetékes helyen mindig örülnek, hogy ha a gyártás a fogyasztással egyforma lépést tart, a mennyiben ezen fogyasztás emelkedésével szemben a gyártás nagyon is gyengének bizonyult. A kiegészítő eszköz, mely millió külföldi szivarka behozatalában keresendő s nálunk forgalomba hozzátik, részünkről károsnak tartjuk és ha nem is annak, mindenesetre legalább is drágának. A sok egyiptomi és török szivarkának, a melyek drága pénzen elarusítottak, nálunk csak azért van értékük, mert itt nálunk jobbak nem gyártanak. De ez is egészen jól sikerülhetne nálunk, a mennyiben ezen dohányokat vesszük és a mi gyártásunk egy cseppet sem áll alacsonyabb fokon, mint Törökországban.

Hogy ha a szivarnál kivételt kell tenni és a Havanna egyenesen behozatik, az egészen természetes, mert a Havanna-szivarok különlegessége megköveteli az egyenes behozatalt, teljesen eltekintve attól, hogy ezen gyártmány a dohányzók-nál annyiban játszik szerepet, a mennyiben nagyobb rész képzelődésen alapszik.

Ellenben a szivarkatermékeknek ez egészen jelentéktelen természetű. Ennek valódisága kevesebb befolyást gyakorol a dohányzóra, mint a jó dohány és a jó papiros és miután mindakettő megszereshető és a szivarkatémák legkisebb különbözetet sem idéz elő, ennél fogva annak a belföldön való előállítására csak azon kérdéssel van kapcsolatban, vajjon annak gyártásához meg vannak-e a kellő eszközök, nevezetesen gyári férőhelyek és gépek.

És erre határozottan nemmel kell felelnünk. Igaz, hogy egy új szivarkagyárnak felállítására kilitásban van helyezve, de mit jelentsen ez, azzal a szükséglettel szemben, a mely naponta nagyobbodik? És különösen, hogyha arra gondolunk, miként a szivarka behozatalt nélkülözhetővé tegyük, vagy annak befuvarozását a minimumra leszállítsuk, ugy ezen gyárnak felállítására hasonló a tengerbe eső cseppel, a mely úgy sem számít.

Mi kötelességünknek tartjuk időről-időre erre visszatérni, hogy azon előfordulható eshetőségeket elkerüljük, a melyek a gyárak elégtelensége folytán bekövetkehetnek, hogyha a fogyasztás nem vált nagyságát elérné. Ennél nem is merünk arra gondolni, hogy a nálunk előállított szivarkakivitel egészen jól beválna, hogyha volna exportálni való szivarkánk. Mi ezen nézetünket nem a levegőből meritettük, sőtellenkezőleg ez németországi kereskedők információin alapszik, a kik a mi szivarkáinknak külföldön való megfelelő eladását kilitásban helyezik. Hogyha mindamellett

ezen már majdnem teljesen kimerített themára visszatérünk, ezt kizárólag abból az okból tesszük, mert a mi hazafiúi érzésünkkel ellenkezik tényeket elhallgatni, a melyek a magyar dohánygyártásnak becsületet és a magyar munkásnak kegyeret nyújtani képesek volnának, ha ez tényleg életbelépne.

De a mint mondtuk, mi elsősorban azért kardoskodunk, hogy a szivarkagyártás annak elismertessék, a mi és ennek folytán haladéktalanul megtegyük annak elérésére mindazt, ami az ország belsejében mutatkozó szükséglet fedezésére sürgősen nélkülözhetetlennek mutatkozik.

A török dohányárudában.

(Folytatás.)

Fölötte érdekes volt a szivarkagyártás. Egyik teremben álltak gépek az enyvetelen hüvelyek készítésére, minden egyes gép gyárt naponta 30,000 darabot. Egy másik teremben egyes hüvelyek lettek kézzel csinálva, egy harmadikban a hüvelyek meg lettek töltve és egy negyedikben lettek a kész szivarkák csomagolva. Mind a négy teremben leányok voltak alkalmazva, ezek között volt egynehány spanyol leány, a kiket az igazgatója miatt dicsért meg, mert egy nap alatt 3000 szivarkát is képesek elkészíteni. A napi termelő képessége ezen osztálynak átlag 500,000 drbra rug. A leányok ügyessége itt is bámulatra méltó volt. Egy gépies fogással kezükbe kaptak egy csomó dohányt, mely épen elég volt arra, hogy egy vastag vagy egy vékony szivarka elkészüljön.

Az előttük fekvő dohányhalmazból egy nagy mennyiséget sodortak egy sima papirosba s ezután a hüvelybe tolták, a nélkül, hogy egy szál eltört volna, a nélkül, hogy egy szálát hozzátenni, vagy elvenni kellett volna.

Egyik helyiségben mutatott meg nekem Klaric igazgató egy eredetiséget, a melyben a perzsa Tumbeki, Nargillnak szóló dohány lett vágva. Itt volt négy nevezetes minőség, u. m. Schiras, Ispahan, Hedschas és Kochan látható. — A Tumbeki kivágó előtt állt egy nagy fatál, a melyben egy fatömb volt elhelyezve és a melyhez a vágókés volt erősítve; a munkás tett egy nagy csomó Tumbekit a fatörzsre, a csomót lábával leszorította és a kés mindkét kézzel vezetve, vadul kezdett működni,

addig, míg az egész tömeget a legkisebb részekre fel nem vágta, a mely műtétnél a kés oly közel járt a lábához, hogy azt gondoltam, miként minden pillanatban egy darab hus lesz róla leszelve.

A kész áruk ládába csomagolva, egy raktárba jönnek, a melyben a finomabb dohánynevek egy különleges részt foglalnak, el a szivarkák és a burnót első emeleten, a többi áru a földszinti helyiségekben van beraktározva. Ebből a raktárból lesz az áru továbbbitva.

Egy másik raktár magában foglalja mindama szükséges műszereket, melyek az egész országban a gyártáshoz szükségeltetnek: szivarkapapírok, csomagoló papírok, kemény papírok, bádogot és más tárgyakat. A kezelés olyan tökéletes, hogy minden órában meg lehet győződni arról, a minek meg kell lenni. Ezekon kívül három gőzgép szolgáltatja az összes gépek mozgatásához szükséges erőt. Egy kovács, egy köszörülő, egy bádogos, egy gépészeti, egy asztalos, egy papírvágó műhely, egy gőzvarró-gép a zsákok és takarók számára, a legújabb gépekkel felszerelve, kiegészítette ezt a nagyszerű alkotmányt.

Még egy gyári tűzoltóság kellő szerrekllettel ellátva örködik az épületek fölé, a gyógyszerár és betegápoló pénztár pedig előmozdítja a munkások testi épségét.

Mielőtt Klarictól, a ki mellesleg mondva, nemcsak jó dohányszakértő, de nagy dohányos is, elbucsztam volna, a dohányzás élvezetéről mondott nekem egyet-mást, a mit saját s más dohányzók megszívlelése végett ide iktatok Klaric rosszalta azt a szokást, hogy a dohány fel-frissítése végett a dobozokba sárga répat tesznek, vagy a dobozokat vizes kendőkbe csavarják.

Ennek a czélnak elérésére sokkal czélszerűbb, hogy a napi felhasználásra szánt dohányt a forralóvíz gőze felett tartjuk. A legfinomabb dohányzásnak tartja Klaric a szivarkaszívást szópóka nélkül, de a nedvesség elkerülésével, mert az élvezetet rontja. Végre nagyon érdekes volt az igazgató ama közlése, hogy Törökországban 97 százaléka a dohánynak kécsavarás alatti szivarkához, s csak három százaléka lesz a kész szivarka előállításához felhasználva.

Vegyesek.

A Magyar dohánykereskedelmi részvénytársaság márczius hó 1. *Perelberg* Artur miniszteri tanácsos elnökele alatt tartotta rendes évi közgyűlését. A közgyűlés az előterjesztett igazgatósági jelentést tudomásul vette, a mérleget, mely 172,900 frt 81 kr. *tiszta nyereséggel* zárul, jóváhagyta és az igazgatóság javaslata szerint 14%-nyi *osztalékot*, azaz minden 500 forinttal befizetett részvény után 70 frtnak kifizetését határozta el. A közgyűlés úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak a felmentvényt egyhangulag megadta. Az igazgatóságnak javaslatára továbbá az *alaptőke felemelése* 500,000 frtről egy millió frtra elhatározott és az alapszabályok módosítása elfogadott. A választások megjelése után úgy az igazgatóságnak, valamint a felügyelő bizottságnak sikeres működésükért köszönet szavaztatott.

Allampénzügyeink javulása. A pénzügyminisztérium most adta ki az 1898-ik év negyedik évfolyamára vonatkozó *allampénztári kimutatást*. A kimutatás szerint az év három utolsó hónapjában az állami bevételek és kiadások aránya az előző év megfelelő időszakához képest 12.8 millió forintnyi javulást ad, a mennyiben 3.2 millió forinttal nagyobb bevétel és 9.6 millió forinttal csekélyebb kiadása volt az állam pénztárainak. Kiváltképpen nevezetes, hogy a *bevételek* javulásának nagy része: közel két millió forint az egyenes adókból származik, hasonlóképpen fényes az eredmény az illetékek rovataiban, továbbá az állami vasműveknél. A közös aktívák 4.7 millióval, a Magyar Államvasutak pedig 3.3 millió forinttal nagyobb bevételt hoztak. Viszont a *kiadásoknál* mutatkozó óriási megtakarítás tulnyomó részben a pénzverés rovataiba tartozik, de a Magyar Államvasutaknál is másfél millió forint, az államadósságoknál 340,000 forint, az állami erdőknél 220,000 forint a megtakarítás. Ellenben növekedtek a kiadások a közös ügyeknél 3.2 millióval, a pénzügyi igazgatásnál mintegy 600,000 forinttal.

Ha ennek az utolsó évfolyamnak eredményét az év többi részeivel egybefogjuk, akkor az *egész 1898. esztendő eredményeül* a következő adatokat kapjuk:

a *bevétel* emelkedett 4 millió forinttal
a *kiadás* csökkent 2 $\frac{1}{3}$ „ „
az *eredmény kedvezőbb* 6 $\frac{1}{3}$ millió forinttal
az előző 1897-ik évi adatokhoz képest.

A mult esztendő súlyos gazdasági és politikai viszonyai dacára ilyen *fényes eredmény*; valóban ennél ékeesebben szóló bizonyossága a *Lukács* László pénzügyminiszteri kitünő gazdálkodásának alig képzelhető.

Segédszerkesztő: **Heltai Nándor.**

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a **Magyar Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték** VI. osztály huzásai (III. sorsjáték) f. évi márczius hó 15-től április hó 12-ig tartatnak meg és pedig a következő napokon:

márczius 15, 16, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 27, 28, 29, 30. április 4, 5, 6, 7, 10, 12.

A huzások mindig d. e. 9 órakor kezdődnek és a **magyar királyi ellenőrző hatóság** és **királyi köztjegyző** jelenlétében nyilvánosan történnek a fővárosi vígadó termében. A sorsjegyeknek a VI. osztályra való megújítása a játékterv szerint minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt 1899. márczius hó 8-ig eszközölnendő.

Budapest, 1899. márczius hó 1-én.

Magyar Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lónyay.

Hazay.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS- UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT. Finanzminister Ladislaus v. Lukács. — Zigarretten. — Vermischtes. — Annoncen.

Finanzminister Ladislaus v. Lukács.

Es war vorauszusehen, dass die für das Finanz-Portefeuille schier unentbehrliche Kraft Sr. Excellenz dem Lande erhalten bleiben wird, und sie ist es geblieben. Finanzminister Ladislaus v. Lukács behält sein Portefeuille und wird seine segensreiche Wirksamkeit auch weiter auf jenem Gebiete entfalten, welches den Scharfsinn, die Umsicht, die Weisheit eines ganzen Mannes erfordert. Die hohe Ehrung, welche dem neubestätigten Finanzminister durch die Verleihung des Leopold-Ordens von Seiner Majestät verliehen wurde, liefert Zeugniß dafür, dass man dessen Wirken auch an allerhöchster Stelle anerkennt und belohnt, und das will viel besagen in einer Zeit, wo das Gezänke des Tages und der Streit unter den Parteien das geräuschlose Schaffen übertönt.

Verfolgen wir die Thätigkeit des Finanzministers auf dem Gebiete des Tabakwesens, so müssen wir aufrichtig sagen, es habe bisher in Ungarn noch keinen Finanzminister gegeben, welcher diesem Zweige der staatlichen Verwaltung seine Aufmerksamkeit in dem Maasse zugewendet hätte, wie Herr v. Lukács. Schon als Ministerialrath und später als Staatssekretär im Finanzministerium wirkend, war er es, dessen Scharfblick all die zahlreichen Mängel entdeckte, welche dem Wesen des Tabak-Monopols anhafteten und welche seither sanirt wurden. Unter seiner amtlichen Wirksamkeit entstanden im Laufe der Jahre einige grossangelegte Tabak-Fabriken, welche das Beziehen der Tabak-Produkte aus dem Auslande immer mehr entbehrlieh machten. Seinen Anordnungen ist es zuzuschreiben, wenn sowohl der Tabak-Export nach dem Auslande immer mehr zunimmt, trotzdem der Nachbarstaat Oesterreich unseren Tabak nur noch in geringen Mengen bezieht, wie es auch seinem Einflusse zu danken ist, wenn das allgemeine Erträgniss aus dem Tabak-Monopole, trotz kolossaler Investitionen und Mehrausgaben, sich zumeist immer höher, niemals aber seit seiner Amtsleitung geringer erwies.

Ist nun auch ein grosser Theil solcher Uebelstände, welche auf dem Tabak-Monopol lasten, noch immer sanirungswürdig, so liegen deren Abänderungen vielfach in den herrschenden Verhältnissen. Uns genügt es vollständig, wenn Derjenige, dem die oberste Leitung einer so mächtigen Grossindustrie, wie es das Tabak-Monopol ist, obliegt, auch all das kennt und versteht, was zu saniren oder was zu errichten noththut, wie dies bei Sr. Excellenz in solch hervorragender Weise der Fall ist. Ja, selbst der Umstand, wonach eine weise Leitung das geeignetste und tüchtigste Beamtenpersonal sich zu verschaffen versteht, um Grosses zu vollbringen, birgt eine Kunst in sich, die dem Ganzen zu Gute kommt. Und Herr von Lukács zeigt auch hier das richtige Verständniss, wenn auch manches Morsche und Alte entfernt werden müsste, um durch neues Leben hier und dort aufzufrischen. Ferner ist es auch die Zweitheilung im Betriebe des Tabak-Monopols, welche zeit ihres Bestandes das Vorwärtsschreiten desselben häufig hemmt. Wir sind überzeugt davon, dass Herr von Lukács das schon längst erkannt hat und dass nur weit

wichtigere Staatsgeschäfte ein Uebel aufrecht erhalten haben, das unter allen Umständen entfernt werden muss.

Herr von Lukács ist Finanzminister geblieben und wir gratuliren dem Staat, wir gratuliren den ihm unterstehenden Beamten, dass es sich so gefügt! Möge die fernere amtliche Wirksamkeit Sr. Excellenz von denselben Sympathien begleitet sein, mit welchen dieselbe die Krone in solch ehrenwerther Weise bedacht, mit welchen die Bevölkerung Ungarns, die gesammte Beamtschaft bisher gefolgt ist und wir sind überzeugt davon, dass dies auch der Fall sein wird, denn Herr v. Lukács ist ein bedeutender Staatsmann, ein guter Mensch, ein biederer, rastlos thätiger Beamter. Möge die Vorsehung ihn recht lange in seinem ehrlichen Streben und Schaffen erhalten. A. H.

Die Zigarrette.

Die stete Zunahme des Zigarrettenkonsums ist keine einseitige, das heisst ihr Mehrkonsum ist ebenso bemerkbar bei der feinsten, wie auch bei der ordinärsten Sorte. Auch erfolgt ihr Verbrauch keineswegs auf Kosten der Zigarren, wenn sich auch nicht leugnen lässt, dass dies gleichwohl geschehen muss, indem der Konsum von Zigarren sonst ein fabelhaft grosser sein müsste. Allein, insoweit man bemüsstigt ist, mit Ziffern zu rechnen und nicht mit Eventualitäten, geben die Ersteren den Ausschlag und diese Ziffern weisen keineswegs einen wesentlichen Rückgang auf im Vergleiche zu dem Steigen des Zigarrettenkonsums.

Demnach wäre die Thatsache konstatirt, dass man es hier mit einem ganz neuen Konsumartikel zu thun hat, der für eine gewisse Sorte Raucher bestimmt ist, welche Letztere wahrscheinlich nicht rauchen würde, wenn die Zigarrette nicht wäre. Wem dies sonderbar klingt, der vergegenwärtige sich die rauchende Frau, das rauchende Mädchen, den rauchenden Schulknaben und die grosse Zahl derer, welche nicht Zeit zum Rauchen haben, im Bureau, in der Werkstätte oder im Geschäftsladen, gleichwohl sich einige Minuten freimachen, um ihrer Rauchlust zu fröhnen.

Zahllos wären die Beispiele, die wir anführen könnten, wo die Zigarrette nützliche Dienste leistet und wo von der Zigarre oder gar der Pfeife die Rede sein könnte. Und so erklärt sich die Erscheinung ganz von selbst, dass der Zigarrettenkonsum sich immer mehr ausdehnt, weil ihm eine ganz neue Kundschaft erstanden ist, die bis vor wenigen Jahren noch gar nicht existirt hat.

Des Oeffteren haben wir darauf hingewiesen, dass diese Erscheinung werth ist, einer genauen Beobachtung unterzogen zu werden, zumal der mit Riesenschritten folgende Konsum eine ganze Menge Neueinrichtungen nothwendig macht. Unter den gegebenen Verhältnissen jedoch ist man kompetenten Ortes stets froh, wenn

die Fabrikation mit dem Konsum gleichen Schritt zu halten vermag, da angesichts der Steigerung sich die Fabrikation als viel zu schwach erweist. Das Aushilfsmittel, wonach jährlich viele Millionen Zigarretten vom Auslande kommend, bei uns in Verschleiss genommen werden, halten wir unsererseits für schädlich und wenn es dies nicht ist, ganz gewiss für kostspielig. Die vielen Sorten ägyptischer und echt türkischer Zigarretten, die für sehr theures Geld übernommen, ebenso auch für sehr theures Geld abgegeben werden, sie haben bei uns nur deshalb einen Werth, weil bessere hier nicht erzeugt werden. Nun aber könnte dies ja recht gut geschehen, zumal die Tabake doch angekauft werden und die Fabrikation bei uns auf keiner geringeren Stufe steht, wie in der Türkei. Wenn bei den Zigarren eine Ausnahme gemacht wird und die Havannah direkt bezogen wird, so ist das ganz natürlich, denn das Eigenartige der Havannah-Zigarre erfordert den direkten Bezug, ganz abgesehen davon, dass die Provenienz bei dem Zigarrenraucher insofern eine Rolle spielt, als sie zum grossen Theile auf Einbildung beruht. Dagegen ist die Provenienz bei der Zigarrette ganz unwesentlicher Natur. Ihre Echtheit übt weniger Einfluss auf den Raucher, als der gute Tabak und das gute Papier. Und da Beides beschafft werden kann und die Füllung der Zigarretten nicht den geringsten Unterschied aufweist, so ist die Herstellung derselben im Inlande nur mit der Frage verknüpft, ob hierzu genügende Fabrikationsbehelfe, namentlich Fabriksräume und Maschinen existiren.

Und darauf müssen wir entschieden mit Nein antworten. Wohl wird abermals die Errichtung einer neuen Zigarretten-Fabrik in Angriff genommen, doch was will das heissen gegenüber dem Bedarf, der sich täglich vergrössert? Und garaus, wenn wir daran denken, den Import von Zigarretten entbehrlieh zu machen oder deren Einfuhr auf ein Minimum herabzudrücken, so ist die Errichtung dieser einen Fabrik ähnlich mit dem Tropfen, der ins Meer fällt und der kaum etwas zählt.

Wir halten es für unsere Pflicht, von Zeit zu Zeit darauf zurückzukommen, um möglichen Eventualitäten vorzubeugen, welche durch den Mangel von Fabriken eintreten könnten, wenn der Consum eine ungeahnte Höhe erreichen sollte. Dabei wagen wir es gar nicht daran zu denken, dass der Export von Zigarretten, welche bei uns erzeugt werden, recht gut möglich wäre, das heisst, wenn wir welche zu exportiren hätten. Wir holen diese Anschauungen nicht aus den Wolken, vielmehr basiren dieselben auf Grund eingeholter Informationen bei deutschländischen Händlern, welche einen erfolgreichen Absatz unserer Zigarretten im Auslande in Aussicht stellen. Wenn wir so oft auf dieses beinahe schon erschöpfte Thema zurückkommen, so geschieht es

lediglich aus dem Grunde, weil sich unser patriotisches Gefühl dagegen sträubt, Thatsachen zu verschweigen, die der ungarischen Tabak-Fabrikation zu Ehren verhelfen und dem ungarischen Arbeiter Brot bringen könnten, wenn sie zur Ausführung gelangen. Doch wie gesagt, vorläufig plädieren wir in erster Reihe dafür, dass die Zigarettenfabrikation als das erkannt werden soll, was sie ist und dass demgemäss unverzüglich daran geschritten werden muss, alldas zu veranlassen, was zur leistungsfähigen Deckung jedwelchen Bedarfes im Innern des Landes dringend nothwendig erscheint.

Vermischtes.

Ungarische Tabakhandels-Actien-Gesellschaft.
Unter Vorsitz des Directionspräsidenten Ministerialrath Arthur Perleberg hielt am 1. März

die *Ungarische Tabakhandels-Actien-Gesellschaft* ihre ordentliche Generalversammlung. Der vorgelegte Directionsbericht wurde zustimmend zur Kenntniss genommen, die Bilanz, welche einen *Reingewinn von fl. 172.900,81* aufweist, gutgeheissen und auf Vorschlag der Direction die Vertheilung einer *Dividende von 14% — 70 fl.* nach jeder mit 500 Gulden eingezahlten Actie beschlossen. Sodann wurde sowohl der Direction, wie dem Aufsichtsrathe das Absolutorium ertheilt. Auf Antrag der Verwaltung wurde ferner behufs weiterer Ausgestaltung des Unternehmens die *Erhöhung* des Aktienkapitals von fl. 500.000 auf eine Million Gulden durch Ausgabe von 1000 Stück Actien à 500 Gulden einstimmig zum Beschlusse erhoben und die Modification der Statuten vorgenommen. Nachdem den Functionären für ihre erfolgreiche Thätigkeit Dank und Anerkennung votirt wurde, erfolgten die nothwendig gewordenen Wahlen.

Hilfsredacteur: Ferdinand Heltai.

Für Zigaretten und Pfeifenraucher!
Das beste und gesündeste Rauchen

ist unbedingt das mit
„MÖRATHON“.

Nur echt mit dem Kinderkopf als Schutzmarke.

Ein kleines Packet genügt, um 5—6 Packete Tabak und 3—4 Packete Zigarr-Tabak wohl-schmeckend, angenehm duftend und der Gesundheit sehr zuträglich zu machen.

1 klein. Pack. 10 kr., 1 grosses 30 kr.

Alleiniger Erzeuger
Th. Mörath,
Graz,

Droguerie „zum Biber“.

Hauptdepot für die Länder

der ungarischen Krone

Kálmán és Társa,

Import u. Exportagentur.

Budapest, VI., Gyár-utca 43 és Teréz-körtút 50.
Überall erhältlich. Sehr einträglich für Wiederverkäufer.
10 kleine Packete franko Nachnahme fl. 1.26

➡ Nagy- és kistőzsdék figyelmébe! ➡

POJATZI FL. ÉS TÁRSA

cs. kir. szabadalmazott gyufanemű gyárai **Deutsch-Landsbergben** (Graz mellett)

ajánlják legjobb minőségűeknek elismert gyufa-gyártmányaikat, és pedig úgy kenes-, mint különösen szalon-gyufájokat.

E gyufa-gyártmányok Magyarországon nagy kedveltségnek és rendkívüli keresletnek örvendenek, főleg a

Millennium-gyufa,

Magyar korona-svédgyufa,

Magyar honvédszobor-gyufa,

Krokodil-gyufa és

Magyar Imperial-gyufa

elegáns kerek dobozokba csomagolva, melyek kiváló magyar államférfiak arczképeivel díszítvők.

Rips-gyufa dobozokban és csomagokban kapható.

Kérjük szives rendeléseiket közvetlenül **Deutsch-Landsbergbe** intézni. A legolcsóbb ártételeket tartalmazó árjegyzékünkkel szívesen szolgálunk. — **Budapest és közvetlen környéke részére VII., Rombach-utca 8. szám alatt van raktárunk.**

Pojatzi Fl. és Társa

cs. kir. szabadalmazott gyufanemű gyára

DEUTSCH-LANDSBERGBEN Graz mellett.

„LE GRIFFON“ ➡ ➡

➡ ➡ „LE SUBLIME“

anerkannt bestes und feinstes echt französisches

ZIGARETTENPAPIER.

Unentbehrlicher Artikel in den k. u. Tabak-Gross- und Kleintrafiken!

LOHNENDER VERSCHLEISS,
weil von Jedermann verlangt.

GENERAL-DEPOT:

Goldzieher Géza

BUDAPEST, V., Sas-utca 29.